

НАШЕ

Газета виходить
щотижня
з липня 1967 року

ЖИТТЯ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 25 (413)

Субота, 21 червня 1975 р.

Ціна 2 коп.

XXV З'їзду КПРС—НАШУ УДАРНУ ПРАЦЮ!
З В Е Р Н Е Н Н Ятрудівників Донецького виробничого об'єднання
„Електромагніт“ до колективів УВП
та виробничих об'єднань, до всіх членів УТОГ

Дорогі товариші!

Постанова квітневого (1975 р.) Пленуму Центрального Комітету КПРС про скликання XXV з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу викликала нове піднесення трудової і політичної активності трудящих. З кожним днем дедалі ширше розгортається змагання за гідну зустріч чергового з'їзду партії. Колективи підприємств, будов, організацій, колгоспів і радгоспів виступають з цінними починаннями, вишукують додаткові резерви збільшення виробництва і поліпшення якості продукції, дальшого підвищення продуктивності праці, беруть підвищені зобов'язання по достроковому виконанню плану 1975 року і п'ятирічки в цілому.

Колективи шахтоуправління імені Леніна комбінату «Ворошиловградвугілля», Ждановського ордена Леніна і Ордена Жовтневої Революції металургійного заводу імені Ілліча, Северодонецького ордена Леніна хімічного комбінату імені Ленінського комсомолу та багатьох інших промислових підприємств на честь XXV з'їзду КПРС взяли додаткові соціалістичні зобов'язання по значному збільшенню виробництва і реалізації продукції, підвищенню продуктивності праці, поліпшенню якості і зниженню собівартості продукції. Центральний Комітет Компартії України, надаючи великого значення дальшому розгортанню соціалістичного змагання за гідну зустріч XXV з'їзду КПРС, схвалив починання цих колективів.

Включившись у змагання за гідну зустріч наступного з'їзду партії, ми стаємо на трудову вахту й оголошуємо XXV ударних стахановських декад. Зва-

живши свої можливості та резерви, додатково, до раніше взятих зобов'язань по завершенню дев'ятої п'ятирічки, беремо такі соціалістичні зобов'язання:

- дати надпланової продукції на 35 тисяч карбованців;
- підвищити продуктивність праці на 1 процент;
- одержати надпланового прибутку 4 тисячі карбованців;
- понад план реалізувати готової продукції на 20 тисяч карбованців;
- заощадити сировини та матеріалів на 0,5 тисячі карбованців.

Прийняті нами зобов'язання, з урахуванням раніше взятих на 1975 рік — високі, але цілком реальні. Разом з тим, ми добре розуміємо, що для їх виконання потрібна напружена праця, майстерність, любов до своєї справи, товариська взаємодопомога, і ми докладемо всіх зусиль, щоб працювати ще краще. Девізом змагання було і залишається: «Дати продукції більше, кращої якості, з меншими затратами».

Ми звертаємося до всіх трудівників УВП і виробничих об'єднань, до всіх членів УТОГ, що працюють на державних підприємствах і в сільському господарстві з закликом:

АКТИВНО ВКЛЮЧИТИСЯ В СОЦІАЛІСТИЧНЕ ЗМАГАННЯ ЗА ГІДНУ ЗУСТРІЧ XXV З'їзду КПРС І ДОСТРОКОВО ЗАВЕРШИТИ ВИКОНАННЯ ПЛАНУ 1975 РОКУ І П'ЯТИРІЧКИ В ЦІЛОМУ, ОЗНАМЕНУВАТИ НАСТУПНИЙ З'їзд партії ударною працею, підвищенням ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА І ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ.

Соціалістичні зобов'язання і звернення обговорено і одностайно прийнято на загальних зборах колективу Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт».

ПЕРЕДОВИКИ П'ЯТИРІЧКИ

За високі виробничі показники, досягнуті у соціалістичному змаганні, швейс-мотористку Білоцерківського учбово-виробничого підприємства Марію Опанасівну Коваль нагороджено знаком «Переможець дев'ятої п'ятирічки».

Ставши на трудову вахту на честь XXV з'їзду КПРС, М. О. Коваль систематично виконує норми виробітку на 110—115 процентів.
Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

ДНІ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА БІЛОРУСІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ РСР

КВІТИ ДОРОГИМ ГОСТЯМ

Високе і світле почуття дружби завжди об'єднує народи нашої багатонаціональної Батьківщини. Яскраво виявляється воно під час традиційних декад, днів, фестивалів культури братніх союзних республік.

У ці дні місто-герой над Дніпром розцвіло барвами свята днішнього культури, свята непорушної дружби українського і білоруського народів — Днів літератури і мистецтва Білоруської РСР на Україні. Спеціальний поїзд уже доставив у Київ представників братньої республіки — велику групу письменників, художників, композиторів, кінематографістів, майстрів сцени.

17 червня в столицю України прибула офіційна делегація Білоруської РСР. В аеропорт Жуляни, прикрашений державними прапорами СРСР, БРСР і УРСР, для зустрічі дорогих гостей прибули представники партійних, радянських, громадських організацій, діячі науки і культури столиці України.

Серед зустрічаючих — кандидат членів Політбюро, секретар ЦК Компартії України В. Ю. Маланчук, голова оргкомітету по проведенню Днів літератури і мистецтва Білоруської РСР на Україні, заступник Голови Ради Міністрів УРСР П. Т. Тронько, керуючий справами Ради Міністрів УРСР К. П. Бойко, завідувач відділом культури ЦК Компартії України М. Г. Іщенко, міністр культури УРСР О. К. Романовський, заступник голови Київського міськвиконкому М. А. Орлик та інші офіційні особи.

О 14 годині літак з Мінська робить посадку. По трапу спускаються члени офіційної делегації БРСР

на чолі з секретарем ЦК Компартії Білорусії О. Т. Кузьміним. Дорогим гостям підносять хліб-сіль. Квітами, міцними рукописаннями, побажаннями успіхів у проведенні Днів зустрічає їх Радянська Україна.

— З першої хвилини перебування на українській землі, — говорять, звертаючись до присутніх, О. Т. Кузьмін, — ми відчули сердечну теплоту і гостинність дорогих побратимів. Нам радісно бути гостями вашої прекрасної республіки, яка з кожним роком все краще.

У складі делегації, яка візьме участь у проведенні свята білоруської культури, — заступник Голови Президії Верховної Ради Білоруської РСР В. Є. Лобанок, завідувач відділом культури ЦК Компартії Білорусії С. В. Марцелєв, міністр культури БРСР Ю. М. Михневич, голова Держкіно БРСР В. В. Матвеев, заступник голови правління Спілки письменників Білорусії, народний письменник Білорусії І. П. Шамякін, голова правління Спілки композиторів Білорусії, народний артист СРСР Г. Р. Ширма, голова правління Спілки художників Білорусії В. С. Протасеня, секретар Брестського обкому Компартії Білорусії В. Л. Верховець, секретар Гомельського обкому Компартії Білорусії С. П. Бобир, народний артист БРСР М. М. Єременко, Герой Радянського Союзу М. Б. Осипова, голова колгоспу «Заповіти Ілліча» Горецького району Могильовської області Герой Соціалістичної Праці Г. В. Бельський, ткаля Гродненського тонкокошунного комбінату, Герой Соціалістичної Праці М. О. Абабкова.

(РАТАУ).

СВЯТО РАДЯНСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ

15 червня по всій радянській країні як велике загальнонародне свято пройшли вибори до Верховних Рад союзних республік, до місцевих Рад депутатів трудящих.

У цей день з новою силою виявилася монолітна єдність партії і народу.

Напередодні виборів відбулася зустріч виборців в Бауманського виборчого округу столиці з Генеральним секретарем ЦК КПРС Леонідом Іллічем Брежнєвим, якого трудівники всіх союзних республік назвали своїм першим кандидатом у депутати.

Всім серцем радянські люди сприйняли промову Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва на передвиборних зборах виборців Бауманського виборчого округу столиці. Леонід Ілліч Брежнєв

дав високу оцінку усім тим, хто працює своєю примножує багатства Батьківщини, хто стоїть на варті соціалістичних завоювань. У промові — добрі слова про нашу Москву, яка, як заявив товариш Л. І. Брежнєв, для всіх прогресивних сил планети стала символом боротьби за мир і щастя людства.

У столиці нашої Батьківщини виборці Бауманського округу по виборах до Верховної Ради РРФСР одностайно голосували за Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва. З великою активністю проходило голосування в Ленінградському окрузі столиці, де балотувався член Політбюро ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР М. В. Підгорний, у Фрунзенському окрузі, де кандидатом в депутати був висунутий член Політбюро ЦК

КПРС, Голова Ради Міністрів СРСР О. М. Косигін, інших виборчих округах.

На 13 годину в Москві проголосували 97 процентів виборців.

День виборів знову продемонстрував трудову і політичну активність москвичів. З новою силою виявилася непорушна єдність партії і народу, рішучість трудящих столиці успішно виконати завдання дев'ятої п'ятирічки, гідно зустріти XXV з'їзд КПРС.

В яскраве свято торжества соціалістичної демократії вилились в республіці вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих Рад депутатів трудящих.

Під удари Кремлівських курантів широко розчинились двері виборчої дільниці № 1/30 в Будинку культури заводу «Арсенал» імені В. І. Леніна.

— Два дні тому всі ми з величезним інтересом слухали передвиборну промову Леоніда Ілліча Брежнєва, — сказав на мітингу, який тут відбувся, старший інженер, директор народного музею, один з представників трудової династії арсенальців О. В. Куркотов. — Цей виступ ще і ще раз переконує: інтереси народу, турботи про його добробут — вищий зміст діяльності рідної Комуністичної партії. За її мудру політику, за мир на землі ми і голосуємо.

Дніпродзержинський коксохімічний завод імені Орджонікідзе — передове підприємство Придніпров'я. Коксохіміки з честю завершили передвиборну вахту ударною високопродуктивною працею.

— Сьогодні велике всенародне свято, — заявив на мітингу виборців бригадир електриків заводу, партгрупорг В. М. Волохонич. — Обранці народу віддають усі свої сили дальшому розвитку економіки і культури, підвищенню

добробуту трудящих. Голосує за вірного сина Комуністичної партії — члена Політбюро ЦК КПРС, першого секретаря ЦК Компартії України товариша В. В. Щербинського, кращих синів і дочок Вітчизни.

Трудівники Літинського району на Вінничині віддали голоси за свого кандидата в депутати Верховної Ради УРСР — члена Політбюро ЦК Компартії України, Голову Президії Верховної Ради Української РСР І. С. Грушецького.

З великою активністю проходило голосування в Білій Церкві Київської області, де балотувався член Політбюро ЦК Компартії України, Голова Ради Міністрів Української РСР О. П. Ляшко.

В обстановці високого політичного і трудового піднесення пройшли вибори до Верховної Ради Української РСР і місцевих Рад депутатів трудящих в усіх містах і селах республіки.

(ТАРС—РАТАУ).

У К Р А Ї Н І

Сліз і крові палкої лилися
моря,
Лютый ворог топтав твою
землю невинно.
Доки волі і правди засяяла
зоря
Над тобою, Україно!
Шлях ясний трудівничі серця
звеселя,
Згуртувала нас партія всіх
воєдино.
У великій сім'ї, під сузір'ям
Кремля
Ти цвітеш, Україно!
Ми колосся вплели у гербі
осянім,
Що тепер над планетою сяє
орлино,—
І твої колоски золотяться
у нім,
Дорога Україно!
Спів у зоряні далечі крила

простер...
Слухай радості пісню,
любима країно,—
Чути в хорі могутнім
республік-сестер
Голос твій, Україно!
Салютує Москва, і потік
огневий
Піднімається вгору — тоді
неодмінно
У громах переможних лунає
і твій
Слави грім, Україно!
Ми свободу свою захищали
грудьми —
І сьогодні врочиста і сонячна
дня.
Від братерського щирого
серця прийми
Наш привіт, Україно!
Переклав з білоруської
Микола УПЕНИК.

Столяр-верстатнику Єнакіївського УВП Геннадію Миколайовичу Поштарову за підсумками роботи в 1974 році присвоєно звання «Кращий за професією». Фото В. МАМАЄВА.

КЛУБ — ВИРОБНИЦТВО

ХВАЛА РУКАМ РОБОЧИМ

Однією з найбільш популярних і дохідливих форм масово-політичної роботи є виступи агіткульбригади.

Невеликий за своїм складом, але різноманітний за творчим напрямом колектив культармійців, обслуговуючи трудівників безпосередньо на виробничих місцях — в цеху, на ділянці, на польовому стані, пропагує рішення партії та уряду, захоплюючи розповідями про передовиків виробництва, засобами сатири висміює ледарів, прогульників, п'яниць.

Ознайомившись з кращими агітколективами республіки, ми вирішили організувати агіткульбригаду і в своєму Будинку культури. Найбільш складним і трудомістким процесом виявилась підготовка сценарія. Якщо програма виступу культармійців для чуючих побудована, в основному, на художньому читанні, музиці та пісні, то нам потрібен був дуже стиснутий, ясний текст і якомога більше наочності. На такому принципі ми і готували сценарій. Крім того, врахували, що з однією програмою зможемо виступити в своєму Будинку культури не більше двох-трьох разів, а тому складали її з таким розрахунком, щоб при постійному тексті та незначній переміні оформлення можна було замінити прізвища тих, кого ми хвалили або критикували.

Підготовка сценарія — велика творча робота. Доводиться перегортати гори літератури, по крупиці відшукуючи те, що може знадобитися. Тому ми постійно тримаємо зв'язок з Будинком народної творчості, відвідуємо виступи агіткульбригад профспілкових клубів. У нас є спеціальна папка в якій збираємо все, що може коли-небудь вийти до програми: яскравий чотиривірш, пісня, лозунг, жарт, ескіз оригінального оформлення.

Роботу над сценарієм не припиняємо навіть тоді, коли твір уже готовий, розучений і навіть показаний. Від виступу до виступу змінюються факти і люди, про яких ми розповідаємо, але завжди знаходимо щось нове, більш образне.

У минулому році агіткульбригада тричі виступила з програмою «Ми з тими, хто вийшов будувати...» і двічі — «З часом в ногу» у своєму Будинку культури, на нарадах передовиків виробництва Хмельницького МРВ, на зльоті передовиків сільського господарства, а також на вечорі-портреті В. Клемишина — робітника Хмельницького трансформаторного заводу імені 50-річчя СРСР.

Вийжджали з програмою «З часом в ногу» до м. Кам'янець-Подільського, де показали її на вечорі, присвяченому естетичній виробництва, що його проводили УВП і Будинку культури. Тут ми використали місцеві факти, показали кращих виробничників.

П'ять разів вийжджав колектив до хліборобів. Тут нам доводилось переробляти програму так, щоб вона відповідала сільськогосподарському виробництву. Як ми збираємо матеріал для агіткульбригади?

Задовго до виїзду звертаємось з листами до голів колгоспів та керівників підприємств з проханням охарактеризувати членів УТОГ, повідомити їх показники в роботі, випадки порушення трудової дисципліни, комуністичної моралі. Працівники нашого Будинку культури під час подвірних обходів також збирають необхідні дані.

На місці збиранням фактів займаються самі члени агіткульбригади, а також працівники Будинку культури під час відвідування підприємств.

Всі члени нашої агіткульбригади — передовики виробництва, люди, що захопані в свою справу, ентузіасти художньої самодіяльності і клубної роботи. Вони вміють підмітити смішне, цікавляться всіма подіями і, що не менш важливо, не бояться говорити правду ввічливо. Адже картаючи недоліки, ми називаємо конкретних людей, що не завжди сприймається спокійно, хоч критика ніколи не буває образливою, а завжди дружньою, але гострою.

Для кожного нашого культармійця стало законом: «Розкажи про себе і про свого товариша». Всі члени агіткульбригади працюють на різних підприємствах міста і ми завжди в курсі всіх подій, що там відбуваються. Це дає можливість оперативно відгукуватися на них.

Виступаючи перед трудівниками, ми не тільки називаємо імена кращих людей, але й запрошуємо їх на сцену, вручаємо квіти або пам'ятні сувеніри, книги. Так було під час нашого виступу в Кам'янці-Подільському, де адміністрація УВП заздалегідь повідомила нам всі необхідні дані про кращих виробничників, про випадки порушень трудової дисципліни на підприємстві.

В агіткульбригаді десять чоловік, але й шість-вісім цілком можуть забезпечити всю програму. Для цього потрібно, щоб вони були різнобічними акторами. Ми поєднуємо ведення програми одним ведучим, або двома з груповим, театралізованим конферансом. Тому всі учасники повинні володіти чіткою мімікою, виразністю, танцювати.

Постійний ведучий агіткульбригади — бібліотекар Будинку культури Валентина Корман, вона ж виконавець мімічних сцен. Зінаїда Козак та Анна Томчук — танцюристи, Микола Шкварун, Роман Томчук та Людмила Білецька — ілюзіоністи, Йосип Клейман і Андрій Томчук виконавці пантоміми. В своїх програмах намагаємось максимально використати пантомімічні сцени, щоб посилити наочність, дохідливість, особливо в сільській місцевості, де не всі глухі в достатній мірі володіють мімічною мовою.

Під час виїзду на село ми не відокремлюємо 20—25 хвилинну програму агіткульбригади від естрадного концерту, а вставляємо

мо його номери в програму агітбригади як подарунки передовикам, як ілюстрації до тексту. При цьому, намагаємось пов'язати кожний номер з темою агітбригадної програми в результаті чого виходить тематичний концерт.

Оформлення агіткульбригади повинно бути простим, портативним і яскравим. Для культармійців ми замовили костюми, а необхідний реквізит виготовляємо самі. В своїх виступах використовуємо чотиристворчатку ширму, легку і зручну для перенесення, на яку поміщаємо портрети передовиків, їх показники у праці, лозунги, діаграми, ілюстрації та інше.

До Дня Перемоги радянського народу над фашизмом колектив підготував програму «З одного металу ллють медаль за бій, медаль за труд», в якій розповідаємо про героїв-земляків, про нові трудові перемоги наших товаришів.

У роботі над кожною програмою дотримуємось непорушного правила — у всьому повна правдивість. Один, невірний поданий зі сцени факт, може підірвати авторитет агітколективу, різко знизити ефективність його виступу.

За час свого існування агіткульбригада вже завоювала авторитет. Її виступів одні чекають з радістю, інші — з побоюванням. Кожен важливий факт, позитивний чи негативний, одразу ж знаходить своє відображення в програмі агіткульбригади. Наприклад, 19 квітня минулого року обрубника Хмельницького заводу трансформаторних підстанцій Василя Клемишина було нагороджено орденом «Знак Пошани». 20 квітня про це розповіла агіткульбригада, поздоровивши В. Клемишина з високою нагородою. Слюсар заводу тракторних агрегатів Анатолій Савчук став на трудову вахту «За себе і за того хлопця», обслуговуючи два верстати. В найближчу неділю ми розповіли про це зі сцени Будинку культури.

Своєчасно відгукується агіткульбригада і на випадки порушення трудової дисципліни, громадського порядку, пияцтва. Виступаючи на Кам'янець-Подільському УВП, ми показали, як нерентабельно використовується на деяких ділянках робочий час Робітник В. Поляков допустив прогул, приходив на роботу в нетверезому стані. Побачивши себе в програмі агіткульбригади, він пообіцяв виправити поведінку і слова свого дотримує. Після нашої критики перестав з'являтися в нетверезому стані робітник Монзольський. Засобами сатири агітколектив боляче вдарив по інших проявах.

Таких прикладів можна навести чимало.

Агіткульбригада — злосудний жанр, що цілком відповідає вимогам сучасності. Поле діяльності культармійців величезне. Цей жанр масово-політичної роботи не тільки доступний, але й цікавий для членів УТОГ.

М. КАЗАРИХІН,
директор Хмельницького будинку культури.
А. САВЧЕНКО,
художній керівник.

У ПЕРВИННИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ УТОГ

У ПРАЦІ ЗРОСТАЮТЬ

У м. Хусті, в клубі міжрайвідділу, відбулося виїзне засідання президії Закарпатського облвідділу УТОГ. Серед інших питань президія заслухала звіти голів первинних організацій Товариства — Хустського меблевого комбінату — та компактної групи колгоспу «Більшовик» села Горинчево.

З інформацією виступили голови первинних організацій УТОГ тт. Герхард К. І. та Гобан А. М. Незадовго до їх звіту очолювані ними організації були перевірені інструктором облвідділу Л. Д. Косициною.

У первинній організації Товариства Хустського меблевого комбінату десять членів УТОГ. Очолує організацію третій рік підряд К. І. Герхард. Він бригадир, голова місцевого профспілки цеху, кавалер ордена Леніна. Членам УТОГ є з кого брати добрий приклад.

У відповідь на Звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу члени первинної організації УТОГ взяли на себе підвищені соціалістичні зобов'язання, уклали між собою договори на соціалістичне змагання. Хід виконання індивідуальних та бригадних зобов'язань тут підбивають щомісяця та щокварталу.

З десяти чоловік — чотири ударники комуністичної праці. Серед них І. Тевадор, І. Баркашний, А. Копловець, П. Кемань, інші — борються за це високе і почесне звання. Всі члени Товариства виконують норми виробітку на 110—120 процентів і вже сьогодні видають продукцію в рахунок серпня завершального року п'ятирічки. Продуктивність праці робітників компактної групи, у порівнянні з

минулим роком, зростає на 22 проценти. Якість вироблюваної продукції висока.

Адміністрація меблевого комбінату заохочує членів УТОГ морально і матеріально. Так, на Дошку пошани підприємства занесено портрет І. Тевадора, що є одним із кращих робітників по професії. В 1973 та 1974 роках І. Тевадор вийшов переможцем соціалістичного змагання. За високі виробничі показники робітників тт. Копилівця та Кеманя було нагороджено безкоштовною туристською путівкою по Радянському Союзу.

Всі члени первинної організації комбінату підвищили свої робочі розряди.

У первинній організації Товариства меблевого комбінату добре налагоджена політико-виховна робота. Тут щоквартально планують роботу, регулярно відбуваються збори, проводяться політінформації та індивідуальні бесіди про важливі події в нашій країні та за рубежом.

Готуючи гідну зустріч XXV з'їзду КПРС, члени первинної організації меблевого комбінату стали на трудову вахту. Вони дали слово щомісяця достроково виконувати виробничі завдання, здавати продукцію тільки з першого пред'явлення, а план завершального року п'ятирічки і соціалістичні зобов'язання виконати до 18 грудня 1975 року. Наступний XXV з'їзд КПРС зустріти новими трудовими успіхами, а в день його відкриття працювати в рахунок березня 1976 року.

Ф. КУДІНОВ,
інструктор Закарпатського облвідділу УТОГ.

НА ЗАСЛУЖЕНИЙ ВІДПОЧИНОК

Все трудове життя Марії Дмитрівни Сидун невіддільно зв'язане з Товариством. Вона завжди там, де конче потрібна її допомога.

Енергійна, самовіддана у праці М. Д. Сидун заслужила визнання і повагу членів УТОГ.

Недавно у Звенигородському клубі глухих відбувся вечір вшанування ветерана праці. Члени нашого Товариства проводжали на пенсію Марію Дмитрівну.

Чимало добрих слів пролунало в той день на адресу М. Д. Сидун. Присутні щиро дякували їй за чес-

ну працю. У своїх виступах вони згадували численні випадки, коли Марія Дмитрівна приходила їм на допомогу.

Понад 15 років своєї праці віддала Марія Дмитрівна Сидун справі обслуговування членів УТОГ. Тому, проводжаючи її на заслужений відпочинок, вони просили її надалі підтримувати тісний зв'язок з Товариством.

П. КОРОЛЬ,
директор Звенигородського клубу глухих.
Черкаська обл.

Недавно на сцені Київського Палацу культури імені А. В. Луначарського з великою концертною програмою виступав колектив художньої самодіяльності республіканського Палацу культури Узбекиського товариства глухих. Свій виступ гості присвятили 30-річчю Великої Перемоги над фашистською Німеччиною.

Київські глядачі тепло сприйняли постановку драми «Бай і наймит», що розповідає про тяжке життя молодого подружжя Гафурі і його дружини Джамілі в до-революційний період, коли в Се-

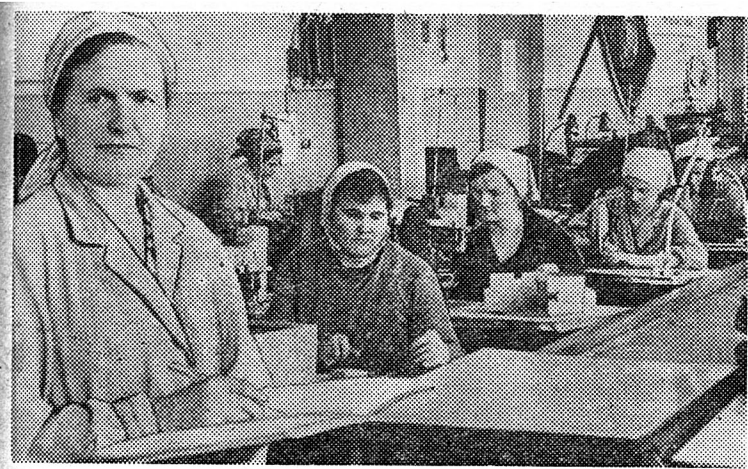

редній Азії панували феодальні звичаї.

На знімку: (вгорі) сцена з п'єси Хамзі Хакім-Заде «Бай і наймит». В ролі дружини бая Фаріда Парамонова, бая — Микола Ляхметкін.

Щедрими оплесками нагородили кияни танцюристку республіканського Палацу культури Узбекистану Гульнару Ахмедову (на знімку зліва внизу). Виконуючи індійський, узбецький, ферганський та інші танці, Гульнара полонила глядачів своєю віртуозністю та майстерністю.

Текст і фото І. БЕРЕЗНЯКА.

Білоцерківське учбово-виробниче підприємство — підприємство високої культури виробництва. Трудівники всіх його дільниць працюють під девізом: «Дати продукції більше, кращої якості, з меншими затратами».

У завершальному році дев'ятої п'ятирічки колектив підприємства зобов'язався додатково пошити виробів на 50 тисяч карбованців. Продуктивність праці підвищити на 2,5 процента.

На фото: Федора Артамонівна Карук — майстер бригади № 2. Дільниця, яку вона очолює, в авангарді руху за підвищення ефективності виробництва і поліпшення якості продукції

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

ОСВОЮЮТЬ НОВІ ВИРОБИ

З натхненням трудяться колектив швейників Житомирського учбово-виробничого підприємства. За п'ять місяців завершального року дев'ятої п'ятирічки підприємство випустило продукції на 1 мільйон 607 тисяч карбованців, перевиконавши п'ятимісячний план по реалізації виробів на 30 тисяч карбованців.

Підвищенню трудової активності сприяє добре налагоджена організація соціалістичного змагання між колективами виробничих дільниць та робітників, рух за комуністичну працю.

Житомирські швейники постійно дбають про розширення асортименту виробів та впровадження нових моделей одягу. Так, з початку року тут освоєно виробництво двох нових виробів: піжами для дітей ясельного віку та костюма для хлопчиків. Ці вироби користуються підвищеним попитом у торговій мережі.

В даний час колектив УВП готується до освоєння нових моделей, зокрема, льняного костюма для хлопчиків, дитячого пальта з плівковим покриттям.

М. ГУРМАН.

ДОБРИЙ ПОЧАТОК

Не так давно у сувенірний цех № 1 Ялтинського виробничого об'єднання «Таврія» прийшла працювати член УТОГ Галина Зайцева. Не одразу дівчина опанувала складною професією різьбярки та інкрустатора. Але серйозне, вдумливе ставлення до роботи, допомога старших товаришів зробили своє: сьогодні Галина кваліфікована робітниця.

Любить Галина свою роботу, а тому й працює добре. Денні виробничі завдання вона систематично виконує на 130—140 процентів. Подобається дівчині, що продукція, яку вона виготовляє, прикрашає житла людей, місця відпочинку.

Галина Зайцева не так вже й багато працює, але ветерани об'єднання «Таврія» з пошаною говорять про її здобутки. І стає радісно на душі від того, що Галина розпочала своє трудове життя самовідданою працею.

Р. СКОВОРОДНИКОВ.
м. Ялта.

ДВА ЛИСТИ НА ОДНУ ТЕМУ

Плинність робочої сили... Для будь-якого виробництва це досить неприємне явище. Ще недавно ви навчали робітника, покладали надію на його якісне виконання певної операції, а сьогодні він залишає колектив «за власним бажанням».

У тому чи іншому виробничому процесі одразу утворюється «прором», а заміна не завжди знайдеться. І знову розпочинається навчання, а тим часом відсутність кваліфікованого робітника відбивається на піднесенні продуктивності праці, на якості продукції.

Наше підприємство не має конвейера з розчленованими виробничими операціями. Один робітник обслуговує одночасно п'ять—шість автоматів по випуску цвяхів та кріпильних гвинтів. А один такий автомат, наприклад, дає від 450 до 600 штук цвяхів за хвилину. І в такому виробничому темпі треба вміти швидко знайти несправність та усунути її.

Ще складніше обслуговування верстатів по випуску кріпильних гвинтів. Тут необхідно ще й гвинт перевірити за калібром. Треба мати на увазі, що цвяхи та гвинти виправленню не підлягають, вони можуть бути або якісними, або браком.

Для такого профілю виробництва, як наше, наладчики, автоматники, слюсарі-інструментальники, ремонтники та інші фахівці повинні мати особливо високу кваліфікацію. В стабільності цих кадрів УВП дуже й дуже зацікавлене.

Наше підприємство можна віднести до благополучних з відносно

на Бродівському УВП я працювала обліковцем у столярному цеху з 1958 року. За положенням мало бути двоє працівників, але з обсягом роботи я справлялася одна. Працювала сумлінно, всі звіти та нарахування зарплати завжди подавала в строк.

Пригадую, йшов на пенсію директор УВП П. В. Пономаренко. В урочистій обстановці йому вручили красиво оформлені папки з подяками від райкому партії та Центрального правління УТОГ.

Це добре, що у нас так відзначають працю керівників, але хотілося б, щоб більш урочисто вшановували і рядових робітників, які віддали багато років праці рідному підприємству.

Чому б, скажімо, дирекції підприємства та місцевому комітету не вручати ветеранові УВП, що йде на заслужений відпочинок, бланк-подяку за пройдений трудовий шлях. Адже у нас підрастають

вої продукції. Скоротилася кількість відстаючих.

Разом з тим соціологічне дослідження допомогло виявити і серйозні упущення. Наприклад, недостатньо ще використовуються навчальні технічні засоби. Далеко не всі пропагандисти і лектори вміють методично правильно ними користуватися.

За результатами, одержаними групою соціологічних досліджень, вироблено конкретні рекомендації. Вони допоможуть поліпшити політичну та економічну освіту трудящих. Всі керівники теоретичних семінарів і шкіл склали особисті плани. В них визначено шляхи дальшої активізації слухачів. На багатьох підприємствах обладнано нові кабінети і куточки економічних знань. Розпочато їх оснащення сучасними технічними засобами пропаганди. Районний і заводські кабінети політичної освіти провели практичне заняття керівників політшкіл по оволодінню звуковою і проекційною апаратурою.

— Тепер члени соціологічної групи райкому, — відзначив на закінченні А. М. Гребень, — спільно з Будинком політичної освіти Харківського обкому Компартії України продовжують свої дослідження. Зокрема, всебічно вивчається вплив політичного та економічного навчання на трудову і громадську активність робітників, інженерно-технічних працівників і службовців Державного підшипникового заводу. (РАТАУ).

МОРАЛЬНІ СТИМУЛИ. ЯКІ ВОНИ?

незначною плинністю робочої сили, ІТП та службовців. Торік на УВП проведено реконструкцію. З виробництва знято металеві ліжка, збільшується випуск цвяхів, значно розширюється дільниця кріпильних виробів і в процесі такої спеціалізації метизного виробництва відчувається гостра потреба у кваліфікованих наладчиках, слюсарях-ремонтниках, електромонтерах. Внаслідок цього ми ще не повністю і не зовсім ритмічно забезпечуємо підприємства Товариства кріпильними виробами.

Не в меншій мірі це стосується і керівних кадрів. До речі, якщо говорити про їх стабільність, то для нашого підприємства характерні такі дані.

Директор М. Н. Одинцов працює на УВП близько 30 років, особисто я віддав підприємству 25 років, з них 21 рік роботи на посаді головного інженера; заступник директора по навчально-виховній роботі П. М. Шахова працює 27 років, ст. економіст Т. С. Капалін — 26, ст. бухгалтер Ф. О. Жуган — 29, помічник директора по матеріально-технічному постачанню С. С. Реут — 26, перекладач миміки та жестів М. П. Маслюк — 25, нормувальниця Є. А. Ольшанська — 20 років, колишній начальник цеху К. Г. Задорожний — 29, майстер Є. П. Мезан — 23, технолог т. Ата-лежська — 17 років та інші.

Не багато підприємств нашого Товариства можуть похвалитися таким послужним списком своїх керівних кадрів.

Така ж стабільність робочої сили і серед рядових трудівників УВП. 18 чоловік працюють на підприємстві понад 25 років, 16 чоловік — понад 20, 15 чоловік — понад 15 років і т. д. Як матеріально заохочують у нас тих, хто тривалий час працює на одному місці? Стаж роботи на УВП служить основним показником при нарахуванні 13-ої зарплати.

А які ж моральні стимули?

Недавно виповнилось 25 років моєї трудової діяльності на нашому підприємстві. Після закінчення трудового дня я вийшов з воріт УВП з великим букетом чудових піонів, що мені подарували їх товариші по роботі. Мимоволі я звертав на себе увагу на вулиці, в трамваї і деякі жінки не втрималися від цікавості (чоловіки більш стримані) з якого приводу у мене такий букет квітів? Я з гордістю відповідав: «Сьогодні у мене свято — 25 років роботи на одному підприємстві».

На одному з підприємств Дніпродзержинська, що підпорядковане міністерству будівництва, запроваджено значки за багаторічну роботу. Ними нагороджують тих, хто трудиться на підприємстві понад 10, 15, 20, 25 років. Ці значки вручають членам колективу в урочистій обстановці.

На мою думку в нас, у Товаристві, також варто подумати про заходи морального стимулювання за багаторічну роботу на одному підприємстві.

А. КОГАН,
майстер Дніпродзержинського УВП.

У НАС НЕ ПРИЙНЯТО...

онуки. В один прекрасний день вони запитали: «Як ви, бабусю, або, діду, працювали? З кого мені брати приклад? Чи можу я вами гордитися?».

Та й самому трудівникові, що залишає колектив, приємно буде мати таку пам'ятку про свою працю. Вона нагадуватиме йому про не даремно прожиті роки.

Зі своєю пропозицією я звернулася до секретаря партійної організації УВП Є. М. Магали та заступника директора по навчально-виховній роботі О. В. Козак. Вони уважно вислухали мене і сказали, що розглянуть це питання разом

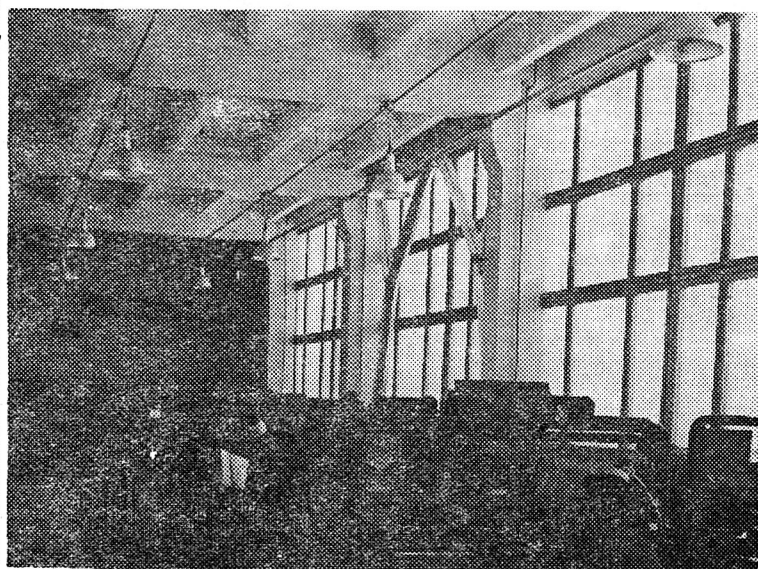
з адміністрацією, але тут же дали: «У нас не прийнято дякувати пенсіонерів, робітників та службовців у письмовій формі».

Мені можуть сказати, на руках у пенсіонера залишається трудова книжка, там записано всі подяки. Це вірно, але ті теплі слова подяки, які будуть надруковані в красиво оформленому адресі, залишають на все життя добрі спогади про трудовий шлях пенсіонерів і його рідним та близьким.

А. ЗАЙОНЦ,
пенсіонерка.

м. Броди,
Львівської обл.

ВІД РЕДАКЦІЇ: друкуючи листи А. Когана та А. Зайонца, запрошуємо читачів висловити свої думки з приводу порушених авторами питань.

На знімку: інструментальний цех в новому корпусі Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт».

Фото В. ЯКУБЕНКА.

Від теорії — до практики

Закінчилися заняття у групі виробничого навчання на Одеському виробничому об'єднанні УТОГ.

Учні успішно засвоїли теоретичний курс під керівництвом майстра М. Красноштейна, добре склали екзамен. Кваліфікаційна комісія відмітила їх ґрунтовну підготовку.

Зараз молоді виробничники проходять практику в цехах та на

дільницях об'єднання. Добре трудяться відмінники навчання Зацерковний, Катехов, Чижов, Кириленко та інші. Після її завершення група учнів поповнить робітничий колектив виробничого об'єднання.

Г. ЮХИМЕНКО.

НАШЕ
ЖИТТЯ 3
сторінка

Субота, 21 червня 1975 р.

У Києві відбувся семиденний семінар керівників хореографічних колективів Будинків культури і клубів УТОГ.

Навчальним планом для його учасників були передбачені лекції та практичні заняття на теми: планування, організація й облік роботи в хореографічному колективі клубних установ, постановочна робота та методика проведення класичного тренажа. Крім цього, учасники семінару розурили ряд елементів танців народів СРСР та композицій бальних танців.

Для збагачення репертуару хореографічних колективів до програми семінару була включена постановка двох композицій танцю.

Перед учасниками семінару з лекціями виступили: народний артист УРСР Анатолій Олександрович Белов, викладач інституту культури імені О. Є. Корнійчука, заслужений працівник культури УРСР Євген Васильович Зайцев, старший викладач Київського культосвітнього училища Іван Андрійович Карлович та інші.

Крім програмних занять керівники хореографічних колективів побували на виступах Всесоюзного конкурсу бальних танців, що відбувся в Київському Палаці спорту, а також на творчих звітах Народних самодіяльних ансамблів

танцю в Палаці культури імені А. В. Луначарського.

Корисними і повчальними для учасників семінару стали творчі звіти Народних самодіяльних ансамблів танцю, що виступили з програмами, присвяченими 30-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні.

Народний самодіяльний ансамбль танцю «Каблучок» Ворошиловградського будинку культури було організовано в 1955 році. За двадцять років він виріс до одного з кращих мистецьких колективів Товариства. Такі танцювальні номери як «Молода гвардія», «Шахтарський танець», «Олені», «Дуба—танець», «Легенда про ворошиловців» та інші свідчать про те, що в колективі ведеться систематична і колітка робота по оволодінню досить важким хореографічним жанром у відповідному темпі, ритмі і, що особливо важливо, синхронно з музичним супроводом.

Ансамбль «Голуба стрічка» Київського Палацу культури зарекомендував себе як зразковий колектив. На останньому фестивалі, присвяченому 50-річчю утворення СРСР, ансамбль було удостоєно золотої медалі і диплому I ступеня. Виступаючи з творчим звітом, колектив показав ряд робіт високого ідейно-художнього рівня. Серед них хореографічні компози-

ції «Перед боєм» та «Ми пам'ятаємо», а також одноактний балет «Це було давно».

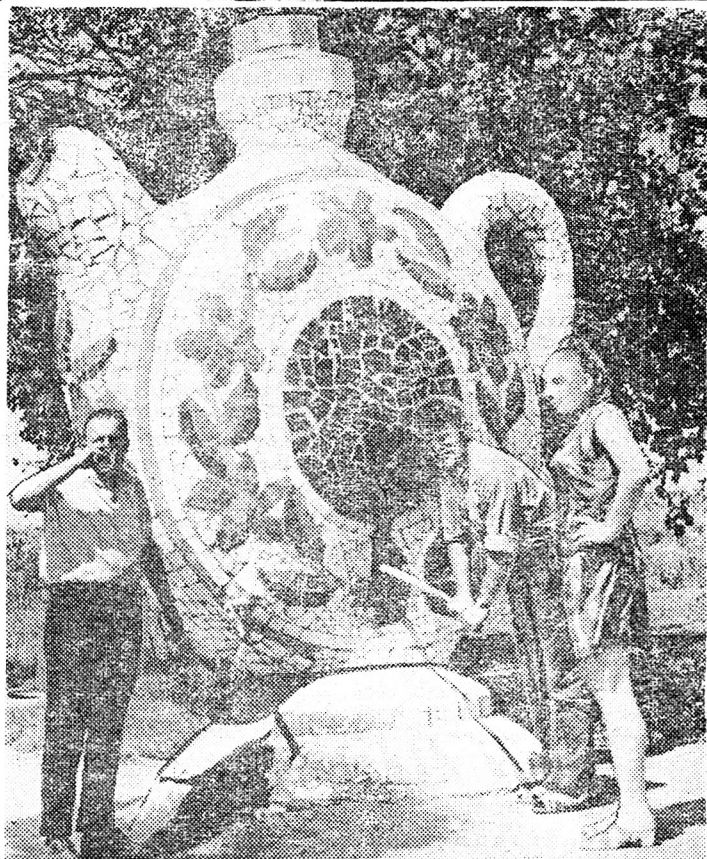
На творчий звіт до Києва ансамбль танцю «Славутич» Запорізького будинку культури привіз різноманітну програму, що складається з різних за жанром номерів—від героїко-патріотичної композиції «На схилах Дніпра» до проймаючої соковитим гумором танцювальної сценки «Доярочки». В цьому колективі виступає багатоветеранів, що десятиріччями віддають своє довілля та здібності улюбленій справі — хореографічному мистецтву.

Ансамбль танцю «Кримчанка» — наймолодший колектив серед тих, що виступили з творчим звітом. У його складі багато здібної молоді, різноманітний і яскравий репертуар. «Тиша», «Ліс о рубі», «Шевчики», «Російські чобітки», «Севастопольський вальс» — ось далеко не повний перелік танцювальних номерів, що їх показав ансамбль київським глядачам.

Після закінчення творчих звітів відбулося обговорення переглянутих програм з учасниками семінару.

Такий семінар-практикум, безумовно, дав керівникам танцювальних колективів дуже багато. Шкода, що не всі обласні відділи направили на його заняття керівників хореографічних колективів Будинків культури.

І. САПОЖНИКОВ.

У спеку приємно напитися джерельної, прохолодної води з криниці-куманця, що стоїть край шляху на Черкащині.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

ПРИРОДА І ЛЮДИ

„ПАСПОРТИЗОВАНИ“ ДЖЕРЕЛА

Близько чотирьох тисяч джерел виявили за останні два роки юні любителі природи Вісниччини. Яким чином? Обласна організація Товариства любителів природи з метою відновлення і впорядкування всіх водних джерел вирішила провести спеціальну операцію. Піонери і школярі активно включилися у неї. І от — практичний результат.

Особлива увага приділялася замуленим джерелам і тим, які зникли за останні роки. Взяли піонери і школярі разом із своїми старшими товаришами вели пошуки за паростами льоду. Тепер виявлені джерела обкопують та обгороджують. Біля них висаджують дерева.

На спеціальну карту вже занесено такі великі джерела, як «Піддубне», «Прохолодне», «Придорожнє», «Пісечне». Вони знову заискрились кришталево чистою водою.

М. ЧОРНИЙ.

Вінницька обл.

ЖІНКАМ, ЧОЛОВІКАМ, ДІТЯМ

ТАКТ І ЩЕ РАЗ ТАКТ

— Мамо, а де я був, коли мене не було?

— Мамо, а коли кінчається дівчинка й починається дівчина?

Ох, ці «кляті питання», яких з острахом чекають усі батьки!.. Добре, коли їм стане такту, вміння, освіченості, щоб делікатно задовольнити дитячу цікавість і водночас не сфальшивити, не сховатися від істини. В іншому разі у дитини виникне нездорова увага до нез'ясованих ситуацій, а невинна вигадка дорослих може згодом спричинитися до життєвої драми. Пригадуєте скалічену долю найвної монастирської вихованки з роману Мопассана «Життя»? Вона — на совість її батьків, які не підготували дівчину до всіх складових шлюбу. Наївність, так само, як і надмірна освіченість у питаннях статевих стосунків, криють у собі велику небезпеку. Отже, не треба боятися дитячих «каверзних» питань, а розумно скористатися ними для розмови на одвічну тему «чоловік і жінка». Безперечно, треба брати до уваги вік

дитини та рівень її знань. Можна посилатися на приклади з природи, з життя рослин і тварин. Головне, щоб дитина сприйняла статеві проблеми як життєву закономірність, що має інтимний, делікатний характер, а не як щось непристойно-сороміцьке.

Величезне зло і тут — алкоголь. У дітей з неблагополучних сімей активізується сексуальна цікавість. Алкогольні напії дуже шкодять молодому організму, підривають нервову систему підлітків, ослаблюють ще не зміцнілі гальмівні механізми психіки. А ми знаємо, до чого призводить брак самокритики й самоконтролю... Довільно не ставте життя, як правило, позбавлене серйозного емоційного підґрунтя, воно дає лише коротке фізичне задоволення. А внаслідок — моральне спустошення, спрощено-примітивне ставлення до кохання в майбутньому.

Коли ми хочемо виховати гармонійну особистість, треба подбати про те, щоб вона була благо-родна і в питаннях інтимних. На-

ше завдання навчити юних не тільки тонких почуттів, але й уміння керувати ними. Фізіологічні потреби мають узгоджуватися з нормами моралі. А. С. Макаренко писав: «Окремо виховуючи статеве почуття, ми ще не виховуємо громадянина, виховуючи ж громадянина, ми тим самим виховуємо і статеве почуття, але вже облого-роджене основним напрямом нашої педагогічної уваги».

Про цей аспект виховання слід подбати з дитинства. Зокрема, дати такий гігієнічний погляд, який попередив би виникнення шкідливих звичок. При дітях уникайте двозначностей у розмовах, не дозволяйте собі грайливих натяків, лихослів'я, аби не викликали передчасної цікавості до інтимних питань. Якщо ж вони привернули увагу, не сваріться, не обурюйтеся, не розказуйте казок. Спокойно й ненав'язливо, на рівні розвитку дитини поясніть суть проблеми, не акцентуючи на деталях.

Навчати дітей переборювати спокуси.

Енергетичну розрядку дитини принесуть спорт, рухливі ігри. Тому варто заохочувати її до участі в походах, екскурсіях. Малорухоме життя, відлюдкуватість дитини

сприяють сексуальному інтересу.

Ранні прояви статевого потягу іноді зумовлює оточення, розбещеність дорослих. У батьків діти запозичують характер свого ставлення до осіб іншої статі. Коли хлопчик повсякчас завважає шанобливе ставлення татка до мами, коли його призначають по-лицарському опікуватися сестрою, йому й на думку не спаде зневажливо ставитися до жінки.

Чоловік і жінка мають істотні відмінності у фізіологічному й психологічному плані. Тому, виховуючи підлітків, треба прищеплювати їм повагу до дітяток — майбутніх жінок, матерів.

Про чоловічу й жіночу честь говорено багато. Не дивно, що останнім часом набула такої популярності пісня на слова Расаула Гамзатова про «справжніх мужчин». Складніше з поняттям дівочої честі. Це — не тільки фізична не зайнятість дівчини, а й цнотливість і жіночність, скромність і витримка, почуття власної гідності. «У нас здебільшого думають, — писав Белінський, — що дівоча чистота полягає в дитинному незнанні. Хибна думка! Добродішність дівчини не в тому, що дитинно не знала, а в тому, що вона дитинно

знала і в знанні лишалася чистою і незайманою».

Одне з важливих завдань виховання дітей у цьому плані — вчасна й правильна підготовка юнаків і дівчат до шлюбу. Досвід роботи кабінету сексopatології свідчить, що, на жаль, переважна більшість чоловіків і жінок не знайома з найелементарнішими питаннями фізіології сексуального життя або має про нього викривлене уявлення. Як наслідок — ускладнення в сімейному житті, порушення статевих функцій, а отже — розлучення. Цю проблему могли б розв'язати і створені у республіці сексологічні консультативні кабінети, які вже набули чималого досвіду. У складні інтимні питання може в рутині лікар — психолог, сексopatолог — озброєний спеціальними знаннями.

Міцність молодого сім'я, краса подружніх взаємин базуються на тих уявленнях, які прищеплять батьки дітям у юному віці. Не забувайте про це!

Ю. БОРИСЕНКО,
кандидат медичних наук.

Редактор П. БУЛАТОВ.

ПЕРЕМОГЛИ КИЯНИ

Днями завершилися фінальні республіканські змагання з волейболу серед глухих і слабобачущих школярів.

На спортивних майданчиках зустрілися юні волейболісти п'яти спеціалізованих республік.

В результаті напруженої боротьби переможцями у змаганнях серед юнаків та дівчат вийшли команди Київської спеціалізованої школи-інтернату № 6. Серед юнаків на II місці вийшли спортсмени Феодосії, на III — Дніпропетровська, на IV — Кісляцької спеціалізованої школи-інтернату Вінницької області.

Серед дівчат на другому місці команда Одеси, на третьому — м. Березівки Одеської області, на четвертому — Дніпропетровська.

Слід відмітити, що за виступом волейболістів Київської спеціалізованої школи-інтернату № 6, інші коман-

ди виступили незадовільно, показавши слабку підготовку. Мабуть, у цих спеціалізованих школах не надають належного значення підготовці волейбольних команд. А от вчителі фізкультури Київської спеціалізованої школи В. І. Воробей, безперечно, багато уваги приділяє вихованню молодих спортсменів.

Після закінчення змагань командам Київської спеціалізованої школи-інтернату № 6 були вручені кубки, дипломи Міністерства освіти УРСР, а спортсменам, які входили до складу команди, — подарунки. Командам, що зайняли друге і третє місця були вручені дипломи Міністерства освіти УРСР II та III ступенів.

М. ЕЙДЕЛЬМАН,
тренер з волейболу Київського обласного відділу УТОГ.

УСПІХ ФУТБОЛІСТІВ ОБ'ЄДНАННЯ

На стадіонах «Спартак» і «Локомотив» м. Одеси завершилися ігри з футболу на першість обласного УТОГ. У змаганнях взяли участь команди виробничого об'єднання, заводів поршневого кілаєць, імені Жовтневої революції, спеціалізованої школи-інтернату № 6 та 97, міськвідділу УТОГ.

Добру гру і волю до перемоги продемонстрували футболісти виробничого об'єднання УТОГ. Вони виграли всі зустрічі і зайняли перше місце, забивши у ворота суперників 19 голів, а в свої пропусстили тільки три м'ячі. Особливо гостро проходила зустріч з командою заводу імені Жовтневої революції, що закінчилася з рахунком 3:1 на користь спорт-

сменів виробничого об'єднання. Голи забивали Багмут, Авраменко та Златов.

Цікаво проходив матч футболістів виробничого об'єднання із спортсменами школи-інтернату № 97, що закінчився 2:1 на користь футболістів об'єднання.

З четвертого місця в минулому році футболісти об'єднання вийшли на перше в нинішньому. Особливо слід відмітити успішну гру захисника Михайла Багмута, нападаючого Віктора Жосана, воротаря Віктора Проданюка.

В тому, що змагання на першість обласного УТОГ пройшли добре, є заслуга і суддівської колегії у складі Л. Чепурненка та А. Журавського.

Ю. ГЕР.

НЕЗАБАРОМ СТАРТИ

З 30 червня по 2 липня в місті Вінниці відбудуться республіканські змагання з легкої атлетики.

Готуючись до першості, керівникам обласних відділів та спортивних федерацій глухих, тренерів, необхідно з усією відповідальністю поставитися до комплектування команд. Слід покітати з випадками участі у змаганнях не підготовлених спортсменів, що призводить до марного витрачання коштів.

При комплектуванні команд необхідно керуватися заліковими нормативами, що встановлені Положенням і які будуть взяті до уваги суддівською колегією при підведенні підсумків змагань.

Команді, учасник якої зайняв в кожному виді програми I місце, нараховується 16 очок, 2 місце — 14 очок, 3 місце — 13 очок.

Команді, учасник якої в зма-

ганнях з п'ятиборства показав заліковий норматив, нараховується очок з коефіцієнтом 2,5 (за I місце — 40 очок, за 2 місце — 35, за 3 місце — 32,5 і т. д.).

При виконанні учасником змагання норми майстра спорту СРСР команді додатково нараховується 14 очок, кандидата в майстри спорту — 11 очок, I розряду — 8, II розряду — 4. За виконання III розряду у жінок і дівчат, а також у чоловіків з таких видів легкої атлетики, як біг на 100 м з бар'єрами, стрибки потрійні та з жердиною, кидання диска, списа і молота команді в кожному окремому випадкові нараховується додатково по 2 очка.

Загальнотимчасове місце в змаганнях визначається по найбільшій сумі очок, набраних учасниками команди, мінус штрафні.

В. КОПОЧЕНСЬКИЙ,
В. МАГРИЛОВ.